

STICHTING NETWERK LEVENSVRAGEN LEIDEN

JAARVERSLAG 2019

JAARREKENING 2019 - BEGROTING 2020

Stichting Netwerk Levensvragen Leiden

Secretariaat: secretaris@netwerklevensvragenleiden.nl

Consulent: consulent@netwerklevensvragenleiden.nl

Website: <http://netwerklevensvragenleiden.nl>

Inhoud

Jaarverslag 2019

I	Inleiding	5
II	Ontstaansgeschiedenis	7
III	Activiteiten Consulent	9
	Algemeen	9
	a. Contacten cliënten	9
	b. Netwerk	12
	c. Diverse werkzaamheden	13
IV	Symposium	15
V	Bestuur	17
VI	Financieel jaarverslag 2018	18
	– Begroting 2019	
-	Balans	19
-	Toelichting Inkomsten 2018	19
-	Toelichting Uitgaven 2018	19
-	Toelichting Begroting 2019	19

I. Inleiding

In 2019 kon het Netwerk Levensvragen Leiden voortbouwen op de geslaagde pilot in 2016 en het vervolg in 2017 en 2018. Het zijn jaren geweest van uitwerken en verder opbouwen. Dat geldt voor het werk van de consulent en ook voor het bestuur.

De bekendheid van NLL in de regio Leiden is verder toegenomen. De consulent heeft niet alleen een groeiend aantal cliënten, ook wordt steeds vaker naar haar verwezen of een beroep op haar gedaan door professionals uit de eerstelijnszorg. Het is inmiddels ook 'in het veld' duidelijk geworden dat NLL in een behoefte voorziet. Tegelijk blijft het noodzakelijk om uit te leggen wat het specifieke is van de 'geestelijke zorg' waarvoor de stichting in het leven is geroepen.

Het voortzetten van de werkzaamheden van de consulent werd ook dit jaar mogelijk gemaakt door financiële steun van de Gemeente Leiden en van Zorg en Zekerheid. We zijn beide instanties zeer erkentelijk voor deze steun en het vertrouwen dat eruit spreekt.

Tot onze grote vreugde heeft de minister van Gezondheidszorg eind 2018 amendementen uit de Tweede Kamer opgevolgd over de positie en daarmee samenhangende financiering van organisaties voor geestelijke begeleiding. De beschikbare gelden zijn vanaf 1 januari 2019 beschikbaar gekomen voor mensen boven de 50 jaar en cliënten in de palliatieve zorg. De uitvoerende organisatie in Leiden -Transmuralis- heeft een limiet gesteld voor 4 gesprekken. Voor meerdere gesprekken kan NLL dispensatie aanvragen of deze gesprekken uit eigen middelen financieren.

Voor gesprekken met cliënten onder de 50 jaar, die niet vallen onder de palliatieve zorg, wordt dus geen vergoeding ontvangen en blijft NLL afhankelijk van de subsidies.

Hoewel het er op lijkt dat we 2019 riant afsluiten, komen langzaam maar zeker de donkere wolken van 2020 op ons af. Per 1 januari stopt de subsidie van Zorg en Zekerheid en per 1 juli de subsidie van de Gemeente Leiden. Het ligt in de verwachting dat we voor continuering van ons werk kunnen aansluiten bij Buzz-Leiden, maar de gesprekken daarover moeten nog plaatsvinden. We hopen dat onze donateurs van het eerste uur en de subsidieverstrekkingen van de afgelopen jaren ons de mogelijkheden zullen bieden om het jaar 2020 financieel te overbruggen.

Het bestuur zal met de Gemeente Leiden en Zorg en Zekerheid het gesprek aangaan om de subsidies en de gelden van VWS zo vast te stellen dat een ieder recht wordt gedaan.

In november 2019 vond een druk bezocht symposium plaats voor allen werkzaam in de Leidse zorg- en hulpverlening met als titel: 'vragen die niet vragen om een antwoord'. Het doel was om zichtbaar te maken wat de waarde is van een geestelijk verzorger in de eerste lijn: hoe kunnen potentiële verwijzers herkennen of er bij cliënt of patiënt een dieper liggende levensvraag aanwezig is.

In de loop van 2019 vond in het bestuur een personele wisseling en aanvulling plaats. René Venema, die vanaf de oprichting de voorzitter was trad af en werd per 1 januari opgevolgd door John Boon, emeritus predikant te Leiden. Wij zijn de oud-voorzitter voor zijn initiatieven, bestuurlijk beleid en inspiratie veel dank verschuldigd. In mei hebben we

afscheid genomen van Joep van Buuren en in december heeft Marlien Vos haar werkzaamheden voor het Netwerk beëindigd. We zijn ook deze bestuursleden zeer erkentelijk voor hun inzet voor NLL.

Met ingang van 1 januari heeft Abel Boels het secretariaat overgenomen van Marlien Vos en het penningmeesterschap overgedragen aan John Boon. We zijn verheugd dat we in Jan Hoekema een nieuwe voorzitter mogen begroeten. Kea Fogelberg neemt de functie van 2^e voorzitter op zich. Met elkaar zullen we ons er voor inzetten om ook in 2020 het werk van het Netwerk levensvragen Leiden voort te zetten en te borgen. We zijn allen die ons daar moreel of financieel in steunen zeer erkentelijk.

*Mw W (68) heeft in korte tijd haar man (drie jaar terug)
en twee zussen verloten aan kanker.
Zelf was ze ook in behandeling, ze is op het moment 'schoon'.
Mw is erg bang dat de ziekte terugkomt,
ze maakt zich ook grote zorgen om een andere zus.
Elk overlijden in haar omgeving komt hard aan.
Het is lastig nog van dingen te genieten,
al doet ze haar best met haar nieuwe kleinkind,
een schattig jongetje van zes maanden.
Soms lijkt het haar beter als ze er maar niet meet is.*

II. Ontstaansgeschiedenis

De Stichting Stadspastoraat Leiden is opgericht op 7 mei 2015 en het bestuur werd gevormd door:

René Venema, voorzitter,
Martine Wassenaar, secretaris en
Richard Drenth, penningmeester.

De naam van de stichting suggereerde kerkelijke betrokkenheid maar de stichting wil werkzaam zijn voor alle burgers van Leiden van welke religieuze of culturele achtergrond ook. Daarom vond op 15 oktober 2015 een statutwijziging plaats om de naam te wijzigen in *stichting Netwerk Levensvragen Leiden*. In de statuten wordt de doelstelling van deze onafhankelijke stichting als volgt verwoord:

1. De stichting heeft ten doel het financieren en realiseren van extramurale zorg voor burgers van de stad Leiden die geestelijke nood kennen. Geestelijke nood is de behoefte aan hulp die optreedt in situaties of crises die te maken hebben met ziekte en gezondheid, verlies en eenzaamheid, dood en leven.
2. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer:
  - a. een consulent levensvragen aan te stellen om de zorg te realiseren;
  - b. het verlenen van de zorg bestaande uit professionele advisering, ondersteuning en begeleiding op het gebied van zingeving, levensbeschouwing en religie, alsmede al hetgeen dat daartoe bevorderlijk kan zijn.
3. De stichting beoogt niet het maken van winst met het totaal van haar activiteiten die erop gericht zijn om haar doelstelling te verwezenlijken of te bevorderen.

Het eerste jaar bestond uit een pilot. Die was niet mogelijk geweest zonder de steun van de Gemeente Leiden. In gesprekken met het stichtingsbestuur erkenden wethouder Roos van Gelderen en haar beleidsambtenaren dat er bij de invoering van de WMO in 2015 onvoldoende aandacht was geweest voor levensvragen en geestelijke zorg. Dit was reden om de opzet van een pilot financieel te ondersteunen, op voorwaarde dat de stichting haar neutraliteit zou bewaken en de doelgroep van NLL zou bestaan uit alle burgers van Leiden, ongeacht hun religieuze of culturele achtergrond. Dit komt tot uitdrukking in de doelstelling van de stichting.

Gedurende het eerste jaar werd al vooruitgekeken naar een vervolg. Het bestuur voerde niet alleen opnieuw gesprekken met de Gemeente Leiden, maar ook met vertegenwoordigers van Zorg & Zekerheid, Radius, Libertas en ActiVite. Hierdoor werd de horizon verbreed en het werk van de consulent in een bredere context geplaatst. Dit heeft geresulteerd in samenwerking met meerdere zorg verlenende instanties en uitbreiding van het netwerk en voortgaande financiële steun voor het werk van de consulent.

Eind 2018 werd bekend dat vanuit het ministerie van VWS gelden zouden vrijkomen voor geestelijke verzorging in de thuissituatie. Tegelijk meldde de Gemeente Leiden dat vanaf 1 januari 2020 alle activiteiten binnen het Sociaal Domein zouden worden aanbesteed aan één organisatie.

Dat betekende een jaar lang intensief overleg met de Leidse organisaties. Inspirerend en spannend. De uitkomst is inmiddels bekend, maar we hebben er nog geen zicht op hoe dit voor NLL zal uitpakken. Wordt vervolgd.

*Dhr Z (89) is terminaal en zal niet lang meer leven.
Enkele jaren eerder is zijn vrouw gestorven.
Daar ging een periode van dementie aan vootaf.
Meneer had een goed huwelijk,
maar heeft te laat ingezien dat er problemen met haar gezondheid
waren.
Hij worstelt daar wel mee.
Sowieso is hij veel aan het terugkijken op zijn leven.*

III Activiteiten consulent

Algemeen

De activiteiten van de consulent bestaan in eerste instantie uit het begeleiden van cliënten op het gebied van levensvragen en het onderhouden van contacten met netwerkpartners.

a. Contacten cliënten

Aantal cliënten en duur van de contacten

In 2019 heeft de consulent 77 individuele cliënten gehad. In de loop van de tijd is er een gestage groei te zien van het aantal contacten:

	2016	2017	2018	2019
Aantal cliënten	35	59	71	77
Aantal consulten	102	139	138	236

De enorme toename in 2019 is te verklaren uit:

1. Steeds meer mensen weten ons te vinden
2. Contacten met cliënten nemen toe.
3. Vanwege de mogelijkheid om consulten te declareren is nauwkeuriger gekeken naar extra lange gesprekken (dubbelconsulten) en langdurige telefonische consulten. Deze langdurige telefonische consulten werden in de voorgaande jaren niet bij de gesprekken opgeteld.

Met enkelen was er vooral contact met verwijzers. Dit is een vergelijkbaar aantal als voorgaande jaren.

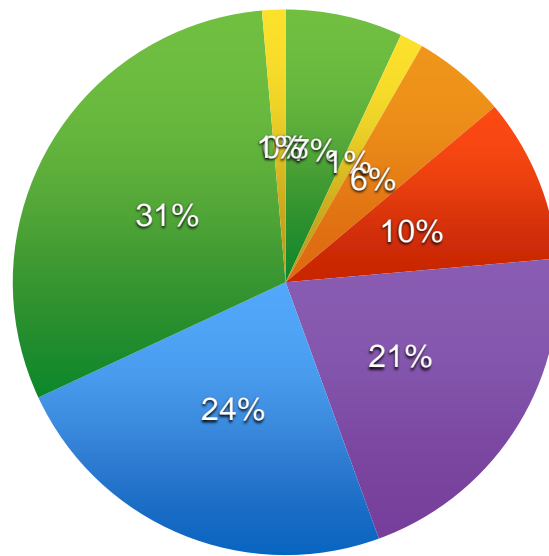
Van het totaal aantal contacten was 54 vrouw, 23 man.

Hun leeftijd varieert van 20 tot 90+.

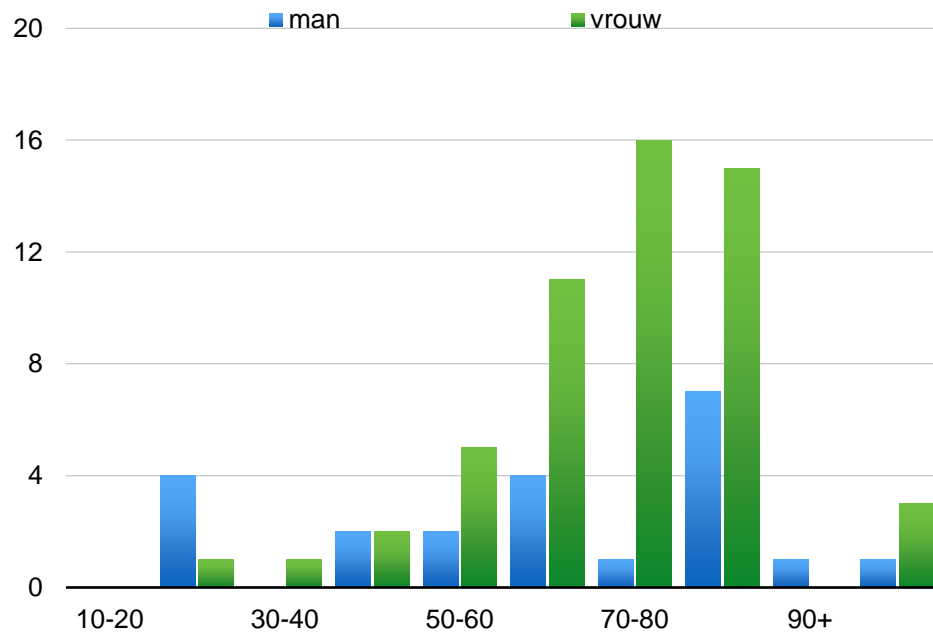
Verreweg het grootste deel is boven de 50 (meer dan 65 van de 77 personen).

Ook in vorige jaren was het aantal mannen lager dan het aantal vrouwen. Er lijkt hier wel sprake van een stijging.

■ 10-20 ■ 20-30 ■ 30-40 ■ 40-50 ■ 50-60 ■ 60-70 ■ 70-80 ■ 80-90 ■ 90+

Overzicht in percentages

Overzicht in absolute aantallen

De consulent is verder in contact gekomen met cliënten via andere organisaties en professionals in het sociaal domein en de zorg zoals:

EVA (3), de Bakkerij (2), Activite (1) en Florein (1), een case manager dementie (2), een predikant (1) en een geestelijk verzorger (1).

Ook direct via de folder (7) en in de BuurtOntmoetingsPlek (5) kwamen contacten met cliënten tot stand.

De duur van de contacten varieert van 0 tot 5 gesprekken, van 45-90 minuten met eventueel (daarna nog) mail en/of telefonisch contact. Veranderende situaties kunnen leiden tot extra gesprekken of een nieuw traject. Gewoonlijk vinden de gesprekken om de twee weken plaats. Trajecten kunnen behoorlijk lang duren als cliënten ervoor kiezen de gesprekken niet dicht op elkaar te plannen.

Doorverwijzing

Het grootste deel van de cliënten wordt doorverwezen door medewerkers van een sociaal wijkteam (35) of een huisartsenpraktijk (15 door arts, 1 door poh-ggz, 1 door poh-som).

Tijdsinzet

De tijdsinzet per client verschilt zowel door het aantal gesprekken, als ook door andere factoren zoals afspraaklocatie en de reistijd die daarmee gemoeid is en bijvoorbeeld de hoeveelheid contact dat er geweest is via mail of telefoon (om een afspraak te maken, of in de vorm van een 'consult'). Naast de gesprekstijd is er gewoonlijk ook reistijd en tijd die besteed is aan de verslaglegging. Gemiddeld wordt 220 minuten aan een client besteed (dat is 3,67 uur).

Problematiek

Mensen geven voortdurend betekenis aan hun leven om zichzelf en de hen omringende werkelijkheid kenbaar en hanteerbaar te maken. Door ervaringen en door andere aangereikte verhalen of kaders wordt de wereld herkenbaar en weten mensen over het algemeen waar ze van op aan kunnen. Meestal is dit een vrij onbewust proces.

Er zijn echter momenten in een mensenleven dat dit onbewuste proces stopt. Bijvoorbeeld als men iets meemaakt dat zo ingrijpt in het leven, dat men niet weet hoe dit een plek te geven, niet weet hoe er mee om te gaan.

Allerlei verlieservaringen (dood van een naaste, verlies van een baan, het geheugen), eenzaamheid- en isolatieproblematiek, de eigen naderende dood, (psychiatrische-, chronische- of tijdelijke-) ziekte, de intensieve zorg voor een naaste (mantelzorg) kunnen de persoonlijke zingeving op scherp zetten, uithollen, in de war sturen of omverwerpen. Levensvragen en/of zingevingsvragen zijn vragen die raken aan de grond van het menselijk bestaan. Daarom voelt het vaak alsof de bodem onder iemand is weggeslagen.

Bij de mensen die zijn begeleid is vaak sprake van een om moeten gaan met beperkingen, vaak door ziekte en/of ouderdom. Verlies en rouw spelen een grote rol en ook eenzaamheid. Soms voelen mensen zich ontheemd, ze voelen zich nergens thuis. Ook is er vaak sprake van het expliciet bespreekbaar maken van het omgaan met sterven en de dood, en bijvoorbeeld voltooid leven en euthanasie. Relaties met anderen zijn een grote bron van vastlopen, zeker als er sprake is van mantelzorg. Er spelen ook schuldgevoelens. Naast het terugkijken op het leven en het levensverhaal is ook de bestaansinvulling en de zingeving van het leven van belang. Redelijk wat mensen nemen juist contact op met de consulent als ze het leven niet meer als zinvol ervaren. Krachtbronnen en zelfzorg zijn ook vaak onderwerp van gesprek

De problematiek waarmee de cliënten worstelen is dus zeer divers. Door er voor hen te zijn (presentie) en te luisteren komen ze weer tot zichzelf. Het zoeken naar zin staat centraal in de gesprekken: wat zijn belangrijke waarden voor deze persoon, hoe komen die (nog) tot uiting, hoe kan er meer aandacht voor komen?

Interventies die worden gebruikt zijn: presentie, luisteren, doorvragen, reflecteren, samenvatten, verhelderen, steunen, bevestigen, verkennen, onderzoeken, inzicht geven, uitwisseling, praktische aanbevelingen, doorverwijzen.

Na enkele gesprekken is er vaak meer rust, acceptatie en/of berusting, (zelf)inzicht, (zelf)vertrouwen en verbinding met het eigen leven waardoor men op eigen kracht weer verder kan.

b. Netwerk

Leiden

De consulent is in Leiden inmiddels vrij goed bekend bij zowel de zorg als in het sociaal domein. Hier is sinds het begin in 2016 ook flink geïnvesteerd. Er zijn dit jaar minder individuele gesprekken met zorgverleners geweest om kennis te maken. Wel zijn verschillende bijeenkomsten in Leiden (en directe omgeving) bezocht, zoals de Kick-off bijeenkomst adviesraad sociaal domein (maart), verschillende Munchhausen-bijeenkomsten (april, juli), opening van het inloophuis Oegstgeest (maart) en de open dag van Lumen (maart). Ook werd een bijeenkomst ontspoorde mantelzorg, georganiseerd door Eva, bezocht (juni) en de eerste bijeenkomst voor een maatjesfestival door Idoe.

Verder is tijd gestoken in het verder opbouwen van de relatie met Transmuralis. Deze draagt sinds 2019 zorg voor uitbetaling van de subsidie voor geestelijke verzorgers die door het ministerie van VWS is vastgesteld voor geestelijke verzorging voor mensen boven de 50 en mensen die palliatieve zorg ontvangen. Hiervoor werden verschillende bijeenkomsten bezocht, speciaal georganiseerd voor geestelijk verzorgers in de regio en zat de consulent in het werkgroepje regionale samenwerking.

In dit kader is in december ook een bijeenkomst bezocht gericht op de Kinder Palliatieve Zorg. Uiteraard is het afgelopen jaar ook aandacht besteed aan de op hand zijnde aanbesteding binnen het sociaal domein. Er zijn gesprekken geweest met de gemeente en er zijn verschillende bijeenkomsten bezocht.

Landelijk

Landelijke contacten met Vereniging voor Geestelijk VerZorgers (VGVZ), en Platform Regionale Initiatieven (PRIL) gericht op de nieuwe ontwikkeling in de eerstelijns geestelijke verzorging waren dit jaar al weer wat minder intensief dan vorig jaar. De landelijke regeling wordt nu lokaal uitgezet (zie hierboven).

In mei is nog wel gesproken op een landelijke Kick-off bijeenkomst, waar men zeer geïnteresseerd was in het al enkele jaren succesvolle NLL. Ook is bijgedragen aan twee (inter)nationale onderzoeken op het gebied van geestelijke verzorging thuis.

Er was daarnaast contact met het Humanistisch Verbond en met het netwerk Haagse (eerstelijns) Geestelijk VerZorgers. Dit laatste vooral via mail/telefoon. Een enkele keer is doorverwezen naar een organisatie buiten de regio.

***Mw D (85) heeft het afgelopen jaar haar dochter verloren.
Het was zeer plotseling.
De dochter was ook haar enige mantelzorger en at regelmatig bij haar.
Mw mist haar ontzettend.***

c. Diverse werkzaamheden

Bijdrage gemeentelijke thema's

De consulent is betrokken bij de coalitie Eenzaamheid. Op 1 juli was zij aanwezig bij een bijeenkomst hiervan.

(social) media

folder

De folder doet vooral goede zaken bij de sociale wijkteams en in de openbare bibliotheek.

Facebook, LinkedIn, Twitter

Er zijn verschillende artikelen (van anderen) gedeeld op de facebook pagina, twitter en LinkedIn over thema's die aan het werk van de consulent raken, zoals zingeving, sociaal domein, ouderen, eenzaamheid, einde levensvragen etc.

interview / publicatie

In het landelijke vakblad Zorg en Welzijn verscheen in februari een artikel over de samenwerking tussen de geestelijk verzorger (Katja Beerman) en de sociaal werker (Silvia Adrichem sociaal wijkteam Bos- en Gasthuis en werkzaam bij Radius) in het sociaal domein.

scholingen, lezingen en presentaties

Samen met bestuurslid Kea Fogelberg gaf de consulent op 4 februari een scholing voor zorgmedewerkers van Florein over in gesprek gaan over de laatste levensfase. Bij een bijeenkomst van Transmuralis in juni vertelde zij over haar ervaringen bij NLL aan andere geestelijk verzorgers die in de regio ook in de eerste lijn willen gaan werken.

Op 7 november vond het symposium van Netwerk Levensvragen Leiden plaats met als thema *Vragen die niet vragen om een antwoord*. De consulent gaf daar één van de drie presentaties. In mei en november is gesproken met vertegenwoordigers van de Regenboog-kerkgemeenschap in de Merenwijk voor het meewerken aan een lezingenserie met als thema zingeving in 2020 voor oudere bewoners van de Merenwijk.

administratie / verslaglegging

Er wordt vanzelfsprekend ook tijd besteed aan administratie van gegevens (van cliënten, netwerkcontacten, mailcorrespondentie) en van materiaal, bijvoorbeeld folders van andere zorgverleners. Dit jaar is daar de administratie voor de facturering voor gesprekken bij Transmuralis bijgekomen. Daarnaast vindt verslaglegging van gesprekken plaats. Deze zijn slechts voor gebruik van de consulent (vertrouwelijkheid).

werkplekken

Het werken vanuit huis bevalt goed. Er is verder een inloopspreekuur in de Buurt Ontmoetings Plek (Libertas). De tijd hiervan is dit jaar in maart verschoven van 11:00u naar 12:00u. De consulent maakt ook regelmatig gebruik van een ruimte achter in de BOP voor gesprekken, als mensen liever niet bij henzelf thuis afspreken.

scholing volgen

Op 5 juni was de consulent aanwezig bij het Symposium Existentie en Zingeving in de GGZ, dit was een vervolg op een eerder bijgewoond symposium in 2018.

intervisie, supervisie

De consulent volgt zes-wekelijks intervisie met andere geestelijk verzorgers. Daarvan werkt één collega ook extramuraal. In het kader van kwaliteitsbewaking is de consulent in 2018 gestart met een supervisietraject. Dit traject is begin 2020 afgerond.

contact bestuursleden

Via mail en telefoon is er regelmatig contact geweest met bestuursleden. Met individuele bestuursleden is er contact over inhoudelijke zaken en bijeenkomsten zoals het symposium. Samen met John bezocht zij bijeenkomsten over de landelijke regelingen mbt financiering van gesprekken in de eerste lijn via de netwerken palliatieve zorg. Verder was de consulent bij elk bestuur overleg aanwezig. Begin 2020 zal zij een functioneringsgesprek met bestuursleden Kea Fogelberg en John Boon hebben.

Mw G (48) weet sinds kort dat ze reuma heeft.

Daardoor moet zij veel rustiger aandoen.

Dit is lastig voor haar, want ze is van nature een heel actief persoon.

Ook is ze kostwinner en moet gewoon werken.

Daarnaast heeft één van haar dochters veel extra zorg nodig.

Hoe kan mevrouw goed voor zichzelf zorgen?

Dhr K (25) is het afgelopen jaar vastgelopen met zijn studie.

***Hij is een zeer ambitieus, wil alles vooral heel goed doen
en stelt hoge eisen aan zichzelf.***

Maar wat vind hij nou echt belangrijk?

Wat zorgt ervoor dat hij het vol kan houden?

Symposium

Voor allen werkzaam in de Leidse zorg- en hulpverlening en andere geïnteresseerden organiseerden we een mini middag symposium op 7 november 2019, met als titel:

‘vragen die niet vragen om een antwoord’

Ons doel was om zichtbaar te maken wat de waarde is van een geestelijk verzorger in de eerste lijn. Bij welk soort problemen moet je alert zijn op onderliggende levensvragen. Dus hoe herkent een sociaal werker of huisarts dat? En als je als hulpverlener wel herkent dat er bij cliënt of patiënt een dieper liggende levensvraag aanwezig is, naar wie moet je dan verwijzen? Wat is dan de waarde van een geestelijk verzorger in de 1e lijn?

We kozen voor deze titel omdat er nu eenmaal vragen bestaan waar geen antwoord op bestaat, dat hoort bij het leven, dus dat zijn levensvragen, waartoe je je hebt te verhouden. Bijvoorbeeld: ‘waarom ik.....?’

Daartoe waren er 2 inspirerende gastsprekers uitgenodigd

‘Wat kan ik hiermee?’

Pieter Barnhoorn, huisarts/sexuoloog vertelde vanuit zijn spreekkamer over de ‘vermomde’ levensvragen bij de huisarts.

‘zorg voor zingeving thuis’

Erik Olsman, geestelijk verzorger/universitair docent & onderzoeker medische ethiek ging vanuit zijn ervaring met geestelijke verzorging in zowel praktijk als wetenschappelijk onderzoek, de diepte in met een verhaal en een oefening. Zo kregen de toehoorders zicht op de achtergronden en indicaties tot verwijzing, en ondervonden ook zelf de betekenis en waarde van de rol van een geestelijk verzorger voor de cliënten en ook voor henzelf.

En **Katja Beerman**, humanistisch raadvrouw, de consulente van NLL, heeft met *'een dag uit het leven van ...'* de toehoorders met woord en beeld geïnformeerd over haar dagelijks werk, zowel met de mensen thuis, als met werkers in het sociale domein te Leiden.

Mede door het voorzitterschap van Carolien de Groot werd het een levendige middag, de deelnemers werden persoonlijk betrokken in het programma door 2 interactieve programma onderdelen.

Het was onze hoop dat mensen naar huis gingen met het besef dat er niet voor elk probleem een oplossing bestaat. Maar dat er specifieke manieren zijn om levensvragen te herkennen en daar professioneel mee om te gaan.

En dat de deelnemers een beetje 'in de war' zouden zijn, ofwel uit hun comfortzone kwamen, met een gevoel van "oooo, kun je er ook zó naar kijken?".

Tijdens de borrel na afloop was er een uiterst levendige sfeer, iedereen was enthousiast met elkaar in gesprek; daaruit maakten we op dat ons doel wel bereikt was.

IV. Bestuur

In 2019 werden er elke maand bestuursvergaderingen gehouden in de praktijk van dhr Boels of op de werklocatie van de consulent.

In deze vergaderingen werd leiding gegeven aan de consulent. Er werden mogelijkheden gezocht voor fondsenwerving. Ook de strategie en het vergroten van bekendheid van de stichting en het werk van de consulent werden besproken.

Meerdere malen werden vanwege gesprekken over een vervolgsubsidie bezoeken gebracht aan de gemeente Leiden. Er was contact door het bestuur met de budgethouder Mantelzorg van de gemeente. Tevens was er contact met Zorg en Zekerheid over subsidie, die wij in 2019 voor de laatste keer mochten ontvangen.

Voor 2020 wachten wij op de ontwikkelingen binnen het budget wat de minister in eerste aanleg ter beschikking stelde aan de organisaties voor palliatieve zorg.

De landelijke vereniging voor geestelijke verzorgers (VGZV) heeft in november een kenniscafé georganiseerd met als onderwerp de inventarisatie van bestaande initiatieven in de geestelijke zorg en het komen tot de bundeling van krachten om te zorgen voor een gecoördineerde aanpak van de toegezegde financiering van de overheid. Bij deze ontwikkelingen is ook onze consulent nauw betrokken en als bestuur volgen we ook nauwgezet de landelijke ontwikkelingen.

Sinds 1 januari 2020 bestaat het bestuur uit:

Jan Hoekema, voorzitter

Kea Fogelberg, 2^e voorzitter

Abel Boels, secretaris/ 2^e penningmeester

John Boon, penningmeester / 2^e secretaris

Financieel Jaarverslag Netwerk Levensvragen Leiden 2019

	Begroting	Jaarrekening	Begroting
Inkomsten	2019	2019	2020
Gemeente Leiden	25.000	25.000,00	13.000
Zorg & Zekerheid (2019)	25.000	25.000,00	VWS 15.000
Presentatie		453,75	pm
Overige donaties Fondswerving		668,20	28.000
Totaal inkomsten	50.000	51.121,95	56.000

Uitgaven	2019	2019	
Consulent			
- Netto salaris		26.652,25	
- Belasting etc		14.926,00	
- pensioenpremie		7.320,48	
- Verzekering		1.003,61	
	50.000	49.902,34	52.000
Vergoedingen			
reiskosten	100	-	
Inventaris en kantoorbenodigdheden	100	304,90	
- telefoon HN	275	240,00	
registratie/contributies	300	350,00	
deskundigheidsbevordering/ coaching	1200	605,00	
Representatie en overige		106,35	
	1.975	1.606,25	2.000
Overige kosten tbv consulent			
- Administratiekantoor	300	398,10	
- Arbodienst		37,51	
	600	435,61	500
Totaal uitgaven consulent	52.575	51.944,20	54.500
Bestuur			
- Bestuurskosten	300		
- Bankkosten	200	119,39	
- Website	125	69,00	
- Drukkosten	300	-	
- Teambuilding		197,15	
overige	500	294,16	
Restitutie omzetbelasting		-21,00	
Symposium	1.000	929,75	
Totaal uitgaven bestuur	2.425	1.588,45	1.500
Totaal uitgaven	55.000	53.532,65	56.000

Te kort 2019 2.410,70

